

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Profesor Universitar, fost Procuror-general la Curtea de casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESARESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU**

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni . . . . . 20 „
3 luni . . . . . 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI—5**
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Considerații generale și istorice asupra privilegiilor și ipotecilor, de d. D. Alexandrescu.

JURISPRUDENȚA:

Curtea de casație, Secțiuni-Unite: *Victoria Serachitopol cu Niculae Bărbulescu*;
Curtea de apel din București, secția I: *Avocatul Leon Butler și alții cu Consiliul de disciplină al Corpului de avocați din județul Constanța*;
Tribunalul Ilfov, secția I: *Ecaterina Stănescu și alții cu Teodora D. Hagă Stănescu*;
Tribunalul Covurlui, secția I: *Maria Prăjescu cu Anton Doicin și Cezar Nica*.

CONSIDERAȚII GENERALE ȘI ISTORICE

ASUPRA

PRIVILEGIILOR ȘI IPOTECILOR

Privilegiile și ipotecile fiind ambele, după art. 1720, niște cauze de preferință, legiuitorul le-a intrunit în același titlu.

Înainte de a interpreta textele relative la această materie, vom cerceta în puține cuvinte originea privilegiilor și a ipotecelor.

Ipoteca este de origine foarte veche. În adevăr, o găsim în India, în Egipt, la Greci și la Romani.

Cuvântul ipotecă fiind de origine greacă *ὑποθήκη*, s'a dedus de aci că nu numai cuvântul dar însăși instituția a trecut dela Greci la Romani. După toate probabilitățile, însă, instituția ipotecei a existat la Romani înainte de introducerea în limba lor a cuvântului *hypotheca*¹⁾, cu toate că momentul introducerii ei în Italia nu se cunoaște cu precizie²⁾. «*Ein neues Wort für eine alte Sache*», zice un autor³⁾.

La Atenieni, ipoteca era foarte frecventă, și se putea ipotecă nu numai imobilele, dar și mobilele,

afară de arme și instrumentele de cultură⁴⁾. Autorii greci, precum: Plutare, Demostene și alții, ne atestă că creditorul făcea să se pue pe imobilul grevat un semn, *επος*, având o inscripție care anunța publicului suma pentru care imobilul era ipotecat⁵⁾. Aceasta era un mijloc de publicitate, iar nu o condiție de validitate a ipotecei⁶⁾.

La Romani, ipoteca era un drept real și accesoriu, nesupus nici măcar publicității rudimentare dela Atenieni, stabilit asupra unui lucru, *mobil sau imobil*, aparținând debitorului, care permitea creditorului de a-l urmări în orice mână s'ar fi găsit și de a-l vinde spre a fi plătit din preț cu preferință, înaintea creditorilor chirografari.

Înainte de stabilirea ipotecei, existau ca siguranțe reale, înstrăinarea fiduciară (*fiducia* sau *pactum fiducie*)⁷⁾ și *pignus*⁸⁾; însă aceste siguranțe aveau inconvenientul de a deseza pe debitor de folosința lucrului său, și de a-l împiedica de a afecta același lucru, ca garanție, în același timp la alți creditori⁹⁾.

De aceea pretorul *Servius*, care pe nedrept a fost confundat cu vestitul *Servius Sulpicius*, contemporan al lui Cicerone, a imputernicit pe lo-

⁴⁾ Vezi, pentru mai multe detalii, în privința dreptului grecesc, Gillard, *op. cit.*, 5 urm., p. 6 urm.; Pandt fr., ^v *cit.*, 42 urm.: Caillener, *Le crédit foncier à Athènes*, p. 10 urm.

⁵⁾ Gillard, *op. cit.*, 7, p. 8 și 9; Baudry et Loynes, *Privil. et hypothèques, Introduction*, p. 13; Jourdan, *De l'hypothèque*, p. 148 urm.

⁶⁾ Vezi Gillard, Jourdan, *op. cit.* și *loco supra cit.*

⁷⁾ Cpr. Gaius, *Instit.*, II, 59, 60; *Pauli Sententia*, *De lege commissoria*, 2, 13. Debitorul vindea creditorului său prin *mancipatio* sau în *jure cessio* lucrul menit a-l garanta, cu condiție ca creditorul să-l transmită din nou acest lucru, în urma plății datoriei sale.

⁸⁾ În această nouă formă a siguranței, creditorul primea în posesiunea lucrului, rămânând ca el să fie imputernicit de debitor a vinde acest lucru spre a fi plătit din preț, în caz de neplata datoriei la timp. Mai târziu, dreptul de a vinde lucrul a fost conferit creditorului, după trei somații făcute debitorului. Vezi Rambaud, *Explic. élément. du droit romain*, I, p. 445, 446 (ed. din 1893).

⁹⁾ Vezi Accarias, *Pr. de droit romain*, I, 285, 285 bis, p. 731 urm. (ed. a 4-a); Rambaud, *op. cit.*, I, p. 445 și 459.

¹⁾ Vezi Adrien Gillard, *La constitution de l'hypothèque conventionnelle*, 2, p. 2; Pandt fr., ^v *Privil. et hypothèques*, 62 urm.
²⁾ Accarias, *Précis de droit romain*, I, 284, p. 279 (ed. a 4-a, 1886).

³⁾ Bachofen, *Das römische Pfandrecht*, p. 632.

catarul unui fond rural de a-și rezervă printr-o simplă convenție un drept de siguranță asupra mobilelor aduse de arendaș, fără ca acesta să peară posesiunea mobilelor sale ¹⁰⁾, iar pretorii cari au urmat după dânsul, generalizând această dispoziție, au permis ori cărui creditor de a stipulă printr-o convenție un drept analog asupra lucrurilor aparținând debitorului lor, fără ca acest din urmă să peară posesiunea acestor lucruri. Ei sancționând acest drept printr-o acțiune reală, numită quasi-servienă sau ipotecară, pactul fiduciar cu timpul a dispărut, însă *pignus* a rămas, devenind ea și ipoteca un drept real ¹¹⁾.

Acțiunea ipotecară, *qua creditores pignora hypothecae persequuntur*, nu este deci decât o extindere a acțiunii introdusă de pretorul Servius, de care am vorbit mai sus ¹²⁾. Această generalizare a acțiunii serviene pare a fi fost contemporană cu epoca care a urmat războaiele lui Anibal ¹³⁾.

Independent de ipotecă, mai există la Romani și privilegiul, însă această siguranță eră mai puțin energetică decât ipoteca.

Privilegiul eră o favoare pe care legea o conferea unor creanțe, ce rezultau nu numai din natura creanței, dar câte odată și din calitatea persoanelor.

Privilegiul nu conferea mai întâi creditorului decât un simplu drept de preferință față de creditorii săi chirografari.

Dacă creditorii privilegiați se găseau în concurență cu creditorii amanetari sau ipotecari, aceștia din urmă aveau precădere. «*Eo qui acceperunt pignora, cum in rem actionem habeant, privilegiis omnibus, quo personalibus actionibus competunt, praeferruntur*» ¹⁴⁾.

Privilegiul nu conferea, de asemenea, un drept de urmărire în contra terților detentori, așa că

dacă debitorul înstrăină imobilul supus privilegiului, acest privilegiu nu mai există.

Această stare de lucruri fu schimbată prin introducerea ipotecilor privilegiate, care întruneau atât foloasele privilegiului cât și a ipotecii.

Ipotecile privilegiate erau 1°: aceea a femeii pentru restituirea dotei sale (*privilegium dotis*); 2° aceea a pupililor, a minorilor de 25 de ani, a smintiților și a risipitorilor asupra bunurilor tutorilor și curatorilor lor; 3° aceea pentru cheltueile de înmormântare; 4° și în fine, aceea a Fiscului.

Creditorii investiți cu o ipotecă privilegiată erau preferați simplilor creditorii ipotecari.

Am terminat cu dreptul roman.

Nu vom insistă asupra vechiului drept francez, el fiind destul de cunoscut ¹⁵⁾, ci vom trece de îndată la dreptul nostru anterior.

În codul Calimach, găsim atât amanetul și ipoteca cât și privilegiile. Iată, în adevăr cum se exprimă art. 584 din acest cod: «Dacă lucrul este mișcător, se numește amanet; dacă el este nemiscător, se zice ipotecă» ¹⁶⁾; iar art. 589 are următoarea cuprindere:

«Pentru ca să se câștige într-adevăr dritul amanetului, este neapărat ca creditorul ce are vre un titlu, să ia într-o sa păstrare lucrul amanetat, dacă este mișcător, iar de este nemiscător, să îi documenturile lui» ¹⁶⁾.

Din acest text rezultă, după cum a decis și Curtea de casație, că luarea documentelor de către creditor este un element esențial și constitutiv al ipotecii, de câte ori este vorba de un imobil ¹⁷⁾.

Acest cod recunoaște patru feluri de ipoteci: aceea convențională, legală, judiciară și testamentară (art. 586 și 1997 C. Calimach).

Toate aceste ipoteci erau oculate, ca și la Romani ¹⁸⁾.

¹⁴⁾ Vezi în privința dreptului francez, P. Viollet, *Histoire du droit civil français*, p. 784 urm.; Pand fr., *Privil. et hypothèques*, 110 urm.

¹⁵⁾ Cpr. art. 1, cap. 13 din codul lui Andr. Donici.

¹⁶⁾ Este de observat că acest text modifică art. 451 din codul austriac, căci, după acest din urmă text, ipoteca nu se constituie numai prin luarea documentelor, ci prin înregistrarea creanței conform modului de achiziție al proprietății imobiliare (*muss der Gläubiger, wenn die Sache unbeweglich ist, seine Forderung auf die zur Erwerbung des Eigentums liegender Güter vorgeschriebene Art einverleiben lassen*). Vezi asupra regulii ipotecar austriac, legea din 23 Iunie 1871, de care vom vorbi mai la vale.

¹⁷⁾ Cas. rom. Bulet. S-a civilă 1864, consid. dela p. 624. «Dându-se documenturile moșiei sub zălog, zice Andr. Donici (capit. 13, § 25), însăș moșia este zălogită».

¹⁸⁾ Constituirea ipotecii nu eră, în adevăr, supusă la Romani, nici unei condiții de publicitate. Cpr. Ruben de Couder, *op. cit.*, II, p. 389, nota 3; Machelard, *Des hypothèques* (dissertație), p. 129 urm. O constituție a împăratului Leon a adus foarte târziu un remediu acestui viciu esențial, cerând pentru constituirea ipotecii un act public sau semnătura pe un act privat a trei sau mai mulți martori vrednici de credință, pentru că un asemenea act confirmat de martori echivalează cu un act public. *Tunc enim quasi publicè confecta accipiuntur*. (L. 11 § 1, Cod. *Qui potiores in pignore habeantur*, 8, 18).

¹⁰⁾ Obiceiul arendașilor de a afecta ca garanția proprietarului lucrurile aduse de ei pentru exploatarea fondului, zice vechiul și constant la Romani. Caton (*De re rustica*, 146) eră, în adevăr: «*Quae in fundo illata erunt, pignori sunt*» Vezi Ortolan, *Explic. historique des Instituts de Justinien*, III, 2088, nota 1.

¹¹⁾ Cpr. Instit. Justinian, *De actionibus*, 4, 6, § 7. Vezi asupra acestui text, Ortolan, *op. cit.*, III, 2087 urm.; Ducaurroy, *Institutes de Justinien nouvellement expliquées*, III, 1177 urm., p. 303 urm.

¹²⁾ Acțiunea ipotecară se numește și *pigneratitia* (L. 41, Dig., *De pigneratitia actione*, 13, 7; L. 22, Dig., *De pignoribus et hypothecis*, 20, 1; L. 5 Cod., *Si aliena res pignori data est*, 8, 16, etc.), cu toate că sub acest nume se înțelege, în genere, acțiunea personală care rezultă din *pignus*, acțiune la care părțile sunt supuse din cauza obligațiilor lor respective, și care nu trebuie să fie confundată cu acțiunea reală (*pigneratitia in rem actio*), de care s'a vorbit mai sus. Vezi Ducaurroy, *op. cit.*, III, 1178, p. 306, nota 1 (ed. a 5-a 1836).

¹³⁾ Vezi Ruben de Couder, *Droit romain*, II, p. 389, nota 1 (ed. a 7-a, 1888). Vezi asupra formației și desvolțării sistemului ipotecar la Romani, Labbé, *Dissertație publicată în* *Explic. historique des Instituts de Justinien*, III, Cartea a IV-a, *Appendice III*, p. 918 urm. (ed. Labbé, a 12-a, 1883).

¹⁴⁾ L. 9, Cod. *Qui potiores in pignore habeantur*.

La 1832 vine însă Regulamentul organic care, prin anexa lit. T, supune formalității inscripției într'un registru *ad-hoc*, numai ipotecile convenționale și cele ale femeilor măritare, așa că ipotecile judiciare și testamentare au rămas tot oculte ¹⁹⁾.

Codul Calimach, pe lângă ipotece, admite și privilegiile. După acest cod, privilegiile confereau un drept de preferință, pe care îl dădea calitatea creanței. Creanțele privilegiate erau: 1° cheltuielile trebuincioase făcute pentru îngroparea debitorului; 2° plata slugilor pentru simbria lor pe trei ani; 3° și în fine, creanțele medicilor, învățătorilor, hirurgilor și spițerilor, însă numai pentru un an (art. 1995 C. Calimach) ²⁰⁾.

Ipoteca își avea, de asemenea, ființă în codul Caragea, sub numele de *zalog*. Ea se constituia din capul locului, ca și sub codul Calimach, prin remiterea titlurilor de proprietate în mâna debitorului (art. 4, partea III, capit. 11).

Art. 6, partea VI, capit. 2 cerând ca toate tocmelile scrise să se iscălească de părțile contractante, și să se adevăreze sau de justiție, sau cel puțin de doi martori, cari cu ochii lor au văzut, sau cu urechile lor au auzit, desigur că acest text eră aplicabil și la ipotece.

La 1832, vine însă Regulamentul organic, care cere ca ipoteca să fie constituită prin act public, și adusă la cunoștința terților prin inserierea ei în registre *ad-hoc* (art. 333 urm. Regul. organic al Munteniei).

Codul Caragea cunoștea nu numai ipotecile, ci și privilegiile, sub numele de *protimisis*, însă după acest cod al Munteniei, privilegiul nu eră, ca în codul Calimach, o calitate a creanței, ci derivă din rangul creanței și din voința părților.

Iată, în adevăr, cum se exprimă art. 4, partea III, capit. 11 din acest cod:

«De se va zăloji acelaș zalog în două cursuri de vreme, adică la două enoci deosebite, după cum se exprimă textul grecesc, *εις δύο εποχάς* la doi împrumutători, și una din ei se vor da cele adevărate sineturi ale aceluia lucru, iar celuilalt nu, atunci să se protimisească cel ce va avea sineturile; iar de nu se vor da sineturile, atunci să se protimisească cel dintâi de vor cursul vremei zalogaș»;

¹⁹⁾ Cpr. Cas. rom. Secții unite, Bult. 1877, consid. dela p. 452 și *Deptul din 1878*, No. 2, p. 11.

²⁰⁾ Acest text figurează în ultimul titlu al codului Calimach, sub rubrica: *despre rânduiala concursului creditorilor*.

²¹⁾ Vezi D. Negulescu, *Teoria privilegiilor și a ipotecilor*, p. 5 (București 1902). Acest studiu, foarte meritoriu și conștiincios, a rămas însă neterminat, autorul explicând numai câteva texte din privilegiu. Sperăm că amicul nostru se va grăbi să termine această lucrare, neimțând pe alții, cari ajungându-și scopul ce-și propusese, adică acela de a fi numiți profesori, nu mai simt nevoia de a lucra înainte. În adevăr, mai toți tinerii cari se destină învățământului superior, scriu câteva rânduri spre a vana o catedră, și îndată ce au pus mâna pe ea, leagă cartea de gard, indeletnicindu-se cu alte ocupații. Trist lucru; trist de tot! Cu acest sistem deplorabil, Universitățile noastre nu vor ajunge nici odată pe acele străine.

Și art. 6 din acelaș cod adaugă:

«Când tot într'o vreme se va zăloji, unuia lucrul întreg, iar altuia parte din lucru, atunci împrumutătorul cu lucrul întreg se protimisește la plată».

Între privilegiile pe care le conferea codul Caragea este acel al Statului (datoriile obștești și domnești) (art. 20, partea III, capit. 8), acel al creditorului amanetar (art. 21, partea III, capit. 8) și acel al femeii pentru dota ei.

Pentru garantarea acestei dote, femeia avea, în adevăr, un privilegiu (*protimisis*) față de toți creditorii chirografari ai bărbatului, fie anteriori, fie posteriori contractului de căsătorie, și față de creditorii cu drepturi reale posterioare acestui contract ²²⁾.

Nu trebuie să confundăm acest privilegiu al femeii cu dreptul de *protimisis* sau *protimisire*, de care am vorbit cu altă ocazie ²³⁾, și care există în toate legiurile noastre abrogate. Acest drept aparține rudelor și chiar vecinilor unui vânzător de imobile. Mai înainte de a-și vinde imobilul său, acest din urmă trebuia să facă o ofertă de vânzare rudelor și vecinilor săi, căci, în caz de a se vinde imobilul altuia, fără îndeplinirea acestei formalități, rudele sau vecinii vânzătorului erau în drept a revendica imobilul, plătind însă prețul lui ²⁴⁾.

D. ALEXANDRESCO

(Va urmă)

²²⁾ Vezi art. 23 și 24 partea III, capit. 8 C. Caragea. Vezi tom. VIII al Coment. noastre p. 417 și 530 urm. — Codul Calimach conferea însă femeii o ipotecă tăcută asupra întregii averi a bărbatului atât pentru zestrea ei (art. 1640) cât și pentru exopricia ei (art. 1667). Vezi tom. VIII al Coment. noastre, p. 237 n. 5 și p. 417. Vezi și codul lui Andr. Donici, unde se zice: «Fîndcă femeia are tăcută ipotecă întru toate ale bărbatului, se protimisește mai mult decât toți creditorii lui atât cei mai de înainte însoțirii cât și cei de pe urmă, spre a-și lua zestrea».

²³⁾ Vezi tom. VIII al Coment. noastre, p. 617 urm. și 866. ²⁴⁾ Vezi asupra acestui drept, pe care legiurile noastre vechi l-au împrumutat dela dreptul bizantin (Harmenopol. *De emptione et venditione in quo et de protimisei*, III, 3), P. Negulescu, *Studii de istoria dreptului român*, p. 171 urm. și *Etude sur la protimisis dans l'amien droit roumain, Nouvelle revue historique de droit français et étranger*, anul 1899, No. 2; Nacu, III, p. 179 urm., No. 12. Mai vezi E. Văcăreanu, *La Protimisis en droit roumain* (teză pentru doctorat, Paris, 1909).

Independența de dreptul de *protimisis*, care a existat și în dreptul vechiu francez, sub numele de *retrait lignager* (vezi tom. VIII al Coment. noastre, pag. 618, ad notam și Jobbé-Duval, *De la condition résolutoire et du retrait lignager*), art. 1439 urm. din codul Calimach (1068 urm. C. austriac) mai vorbește încă de dreptul de înapoi cumpărare, cunoscut la Romani sub numele de *pactum protimiseos*. Aceasta era o convenție, prin care vânzătorul își rezerva dreptul de a-și relua înapoi lucrul vândut, în caz când cumpărătorul primitiv s'ar fi decis a-l revinde. Asemenea convenție ar fi validă și astăzi, în baza principiului libertății convențiilor (art. 969). Vezi tom. VIII al Coment. noastre, pag. 617.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. U.

Audiența dela 11 Martie 1910

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Victoria Serachitopol cu Niculae Bărbulescu ș. a.

Poprire. — Validarea ei. — Dacă pe calea validării unei popriri se poate discuta simulațiunea plății pretinsă că s'ar fi făcut de poprit în mâinile unui terțiu.

Din momentul ce, pe calea validării unei popriri se susține simulațiunea plății ce se pretinde că s'ar fi făcut de terțiul poprit, aceia instanță este obligată a discuta pe această cale simulațiunea invocată, întru cât prin nici un text de lege nu se mărginește la o anumită cale dreptul de a ataca în simulațiune o plată ce se pretinde a fi fost făcută de cel poprit în mâinile unui terțiu.

Deciziunea 4/910. — Admis recursul și casată, după recursul făcut de Victoria Serachitopol, decizia Curții de apel Craiova, s. I No. 173/909, dată în proces cu Niculae Bărbulescu și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Aurel Iliescu în dezvoltarea motivului, și

Pe d-l avocat G. Lapati în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

« Omisiune esențială și exces de putere.

« Recurenta cere validarea unei popriri făcută în mâna lui Bărbulescu și aceasta în apărare spune: creanța a fost cesionată și am achitat-o în mâinile cesionarului Oprea Barbu; drept dovadă prezintă cesiunea și chitanța liberatorie. La instanța de fond atac în simulațiune această plată și spun că cesiunea s'a făcut în interesul cauzei cu știrea lui Bărbulescu și că deci plata nu era reală.

« Instanța de fond refuză să discute acest mijloc de apărare admis la prima instanță, fiind că zice Curtea de fond : nu era citat cedentele.

« Dar cu afirmarea că terțiul poprit făcuse plata simulată ? Eu ceream să se înlăture apărarea lui care mă prejudeca pe mine și eu nu aveam nevoie să discut decât cu persoanele interesate în cauză. Cel care opune cu acela se lega instanța și eu atacam în simulațiune plata, și plata era făcută de Bărbulescu.

« Curtea de fond refuză de a judeca această cerere și prin aceasta comite un exces de putere, omițând a se pronunța asupra unei cereri principale ».

Având în vedere deciziunea Curții de apel din Craiova secțiunea I, No. 173/909 supusă recursului, din care rezultă că, recurenta având a primi o sumă de bani de la Frații Serachitopolu, a făcut poprire în mâinele intimatului Niculae Bărbulescu, pe orice sume de bani ar avea acesta să dea debitorilor săi, iar cu ocazia validării acestei popriri, Bărbulescu a declarat că creanța la care dănuș fusese condamnat către Frații Serachitopolu, fiind cesionată, de aceștia lui Dumitru Oprea și cesiunea fiindu-i notificată anterior popririi a plătit acea creanță cesionarului, prezintând drept dovadă chitanța liberatorie;

Având în vedere că dinaintea Curții de apel, recurenta, a obiectat că cesiunea intervenită între Frații Serachitopolu și D. Oprea, este simulată, și că tot simulată este și plata ce Bărbulescu pretinde că ar fi făcut cesionarului;

Că, însă, Curtea de apel a refuzat să examineze această obiecțiune a recurteii, pe motiv că simulațiunea actului de cesiune trebuie să fie stabilită pe calea unei acțiuni principale, și față cu toate părțile;

Considerând că întru cât se constată că recurenta a susținut la Curtea de apel nu numai că actul de cesiune

este simulat, dar și că plata nu este reală, Curtea de apel era obligată a discuta, pe această cale, simulațiunea plății, întru cât prin nici un text de lege nu se mărginește la o anumită cale dreptul de a ataca în simulațiune o plată ce se pretinde a fi fost făcută în mâinele unui terțiu;

Considerând că astfel fiind, și întru cât este de principiu că judecătoral acțiunii este și judecătoral excepțiunii, principiu dela care nu s'a derogat în această materie, mijlocul de casare este întemeiat, și deciziunea Curții de Craiova are a fi casată, urmând ca Curtea de trimitere să judece simulațiunea plății ce se pretinde că s'ar fi făcut;

Având în vedere și dispozițiunile art. 64 din legea organică a acestei Inalte Curți;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA I

Audiența dela 25 Noembrie 1909

Președenția d-lui D. G. TĂZLĂOANU, prim-președinte
Avocat Leon Butter și alții cu Consiliul de disciplină al Corpului de avocați din județul Constanța și cu D. Dimcea

Avocat. — Condamnarea lui pentru delictul de calomnie. — Dacă această condamnare atrage ștergerea lui de pe tablou.

Deși după legile avocaților din 1864 și 1884 se ridică avocatului condamnat pentru calomnie dreptul de a mai pleda, însă, în urma legii avocaților din 1907 delictul de calomnie nu mai figurează printre cauzele de nedemnitate cari atrag, pentru avocatul condamnat, ștergerea de pe tablou.

Prin urmare, astăzi un avocat condamnat pentru calomnie nu mai poate fi împiedicat de a pleda înaintea instanțelor judecătorești.

Curtea,

Având în vedere apelul avocaților Leon Butter, St. Dumitrescu și Andrei Protopopescu, făcut contra deciziei Consiliului de disciplină al Corpului de avocați din județul Constanța, cu No. 9 din 3 Iulie 1907, prin care înscrie în tabloul avocaților din acel județ pe intimatul Dumitru Dimcea;

Având în vedere că apelanții își motivează apelul lor pe faptul că Dumitru Dimcea fiind condamnat în mod definitiv în anul 1900, pentru calomnie; apoi, conform art. 2 din legea corpului de avocați dela 1864 și art. 1 și 3 din legea modificatoare dela 1884, și-a pierdut cu desăvârșire dreptul de a mai exercita profesiunea de avocat;

Având în vedere că Dimcea încă din anul 1875, având mai multe examene de drept, a fost înscris în tabloul avocaților din Vaslui; de aci s'a transferat în baroul avocaților din București, iar de aci a plecat la Constanța; că, în adevăr, în anul 1900 a fost condamnat în mod definitiv pentru calomnie; n'a intervenit însă nici o decizie a vreunui consiliu de disciplină pentru ștergerea sa din tablou ca fiind condamnat pentru acest fapt, condamnațiune care, prin legile avocaților din 1864 și 1884, ridică avocaților dreptul de a mai putea exercita această profesiune. Dela data condamnațiunii și până la legea actuală a avocaților din 1907 Dimcea n'a mai pledat înaintea vreunei instanțe judecătorești, fiind șters din tabloul baroului de București încă din anul 1900, din cauza neplății cotizațiilor lunare; acum însă a cerut și obținut, prin deciziunea atacată cu apel, reînscriserea sa în baroul de Constanța;

Având în vedere că, deși este adevărat că legile avocaților din 1864 și 1884 ridicau avocatului condamnat

pentru calomnie dreptul de a mai pleda, a venit însă legea nouă din 1907, care în considerațiune că avocații sunt deseori expuși, prin însăși profesiunea lor, a fi condamnați pentru un asemenea delict, a șters această incapacitate, așa că astăzi avocatul condamnat pentru calomnie nu mai poate fi împiedicat de a pleda înaintea oricărei instanțe judecătorești;

Având în vedere că Dimcea, condamnat definitiv în 1910 pentru calomnie, n'a fost însă șters de pe vreun tablou—unde a figurat—pentru acest fapt, așa că astăzi el void să-și continue exercițiul profesiei sale, nu poate fi împiedicat de condamnarea din 1900, întru cât astăzi nu se mai poate trage nici o necapacitate din acea condamnare. Obiecțiunea ce se face că prin deciziunea apelată operându-se o nouă înscriere în tabloul avocaților din Constanța și întru cât Dimcea astăzi nu mai posedă calitatea de a fi înscris, neavând titlul, cerut de legea din 1884 și de cea actuală din 1907, apoi urmează că el și-a pierdut orice drept de a fi înscris nu este întemeiată, de oarece, pedeaparte, nu există nici o deciziune de ștergere a sa din tablou din cauza condamnării sale pentru calomnie, ca astfel să fi pierdut cu desăvârșire dreptul de a mai profesa avocatura, iar pe de altă parte, legea din 1907, prin art. 1 alin. final, respectând drepturile câștigate, și Dimcea având acest drept câștigat încă din anul 1875, când a fost înscris la Vaslui, nimeni nu i-l mai poate ridica astăzi fără a viola art. 1 alin. final din actuala lege a avocaților;

Având în vedere că, chiar dacă ar fi intervenit o deciziune de ștergere a lui Dimcea din tablou din cauza condamnării sale pentru calomnie, totuși această decizie neputând opri decât numai exercițiul dreptului de avocat, după cum era spiritul legilor din 1884 și 1884, iar nici de cum dreptul în sine, urmează că exercițiul acestui drept revințiază îndată ce cauza opriirii a dispărut; așa că, chiar în această ipoteză, Dimcea are și trebuie să aibă dreptul a exercita și pe viitor profesiunea sa de avocat ca și cum n'ar fi fost nici o împiedicare până acum, legiuitorul din 1907 găsim că delictul de calomnie nu este așa de grav ca să facă nedemn pe avocat de a-și mai exercita profesiunea;

Că, dar, pentru toate aceste considerațiuni, Curtea găsește că apelul făcut de avocații Leon Butter, Șt. Dumitrescu și A. Protopopescu este nefondat și urmează a-l respinge ca atare și a se confirma deciziunea apelată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-președinte D. G. Tăzlăoanu, respinge apelul.

(ss) D. G. Tăzlăoanu; N. Dumitrescu; T. Istrati; A. Fărseșcu; T. Rădvan.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA I

Audiența dela 18 Ianuarie 1910

Președinte d-lui EFTIMIE ANTONESCU, președinte

Ecaterina Stănescu ș. a. cu Teodora D. Hagi Stănescu

Sentața civilă No. 24

Successiune. — Dreptul eredului rezervatar de a primi un legat particular când și-a primit și dreptul său de rezervă. — Dacă îi e permis să cumuleze pe lângă rezervă și legatul particular. — (Art. 846 din Codul civil).

Dacă în adevăr chesiunea este controversată în doctrină, în ce privește dreptul eredului de a primi un legat particular când a renunțat la rezerva ce i se cuvine din succesiune, apoi nu e mai puțin adevărat că, în ce privește dreptul aceluiaș erede rezervatar, de a primi un legat particular când și-a primit și dreptul său de rezervă, este generalmente și fără discuție admis, mai ales în legislaura noastră, față de art. 846 din Codul civil, că nu îi e permis să cumuleze pe lângă rezervă și un legat din partea

disponibilă pe temeiul unui testament, decât numai în cazul când legatul i-ar fi fost lăsat în mod expres cu precupit sau cu dispensă de raport; iar dacă o asemenea stipulațiune expresă n'a fost făcută de testator, moștenitorul rezervatar, care are în fa-voarea sa un legat particular, va trebui să impute legatul asupra rezervei sale.

S'a ascultat din partea reclamantei d-l avocat Ștefan Cornea, iar din partea pârșilor d-l avocat N. Alexandrescu.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentată prin petiția înregistrată la No. 36428/909 de către Ștefania, Constantin, Adrian și Ecaterina Stănescu, contra Teodorei D. Hagi Stănescu;

Având în vedere că obiectul acestei acțiuni este de a fi obligată pârșita Teodora D. Hagi Stănescu să plătească reclamanților legatele în valoare de 12050 lei în efecte, și anume câte 4000 lei cuvenii fiecăruia din cei trei reclamanți Ștefania, Constantin și Adrian Stănescu, iar 50 lei plus procentele Ecaterinei Stănescu, drept legate lăsate de bunicul lor Dumitru Hagi Stănescu prin testament;

Având în vedere actele de cari s'au servit pârșile, concluziunile orale și în scris formulate de dănsule;

Având în vedere că din toate acestea rezultă în fapt următoarele: Dumitru Hagi Stănescu, bunicul reclamanților, încetând din viață, a dispus prin testamentul său autentic din 29 Aprilie 1900 de averea sa în chipul următor: ca legatară universală a lăsat pe soția sa Teodora D. Hagi Stănescu, pârșita de astăzi, iar nepoții săi de fiu, Ștefania, Constantin și Adrian Stănescu le-a lăsat câte un legat de 4000 lei fiecăruia, iar Ecaterinei Stănescu, nora defunctului, i-a lăsat un legat de 50 lei. Pe temeiul acestui testament, legatară universală a cerut Tribunalului Ilfov, secția IV-a, punerea în posesie a întregii averi. Intervenind moștenitorii rezervatari, reclamanții de azi, la secția IV-a, în urma opunerilor acestora ca Teodora D. Hagi Stănescu să fie trimisă în posesia întregii averi, de oarece le atinge rezerva, aceasta a cerut și obținut prin sentința No. 896 din 1903, confirmată prin decizia No. 93/904 a Curții de apel București, secția II-a, punerea în posesie numai pe jumătate din averea defunctului ei soț, recunoscând intervenienților ca rezervatari dreptul la cealaltă jumătate. Fiecare au stăpânit astfel averea de succesiune până când s'a cerut și declarat ieșirea din indiviziune, stabilindu-se prin sentința No. 1022/904, confirmată prin decizia No. 125/905 a Curții de apel București, secția III-a, dreptul la jumătate din această averă legatarii universale, iar jumătate erezilor rezervatari, reamânții de astăzi. Cu ocaziunea acestui proces de ieșire din indiviziune, și anume cu ocaziunea partajului definitiv, reclamanții de astăzi, în calitate de moștenitori rezervatari, au formulat diferite pretențiuni contra pârșitei spre a-i diminua din dreptul de jumătate din averea atribuită;

În afară de dreptul lor de rezervă, nici o pretențiune însă formală n'au arătat dănsii în procesul de ieșire din indiviziune, pe temeiul legatelor ce li s'au dat prin testamentul defunctului lor bunic, cu toate că cu ocaziunea acestui proces pretențiunile de importanță mai mică n'au uitat de a le formula;

Este drept, însă, că prin suplimentul de concluzii scrise, depuse la Curtea de apel secția II, dănsii și-au rezervat dreptul de a exercita mai târziu pretențiunile lor bazate pe legatele particulare prevăzute prin testament;

Terminându-se definitiv partajul, dănsii, în calitate de beneficiari ai acestor legate, au pornit acțiunea de față cerând să fie obligată legatară universală la plata legatelor în valoare de 12050 lei și totodată au făcut pe temeiul ei și poprire pe sumele de moștenire aflate în efecte cuvenite pârșitei. La acțiunea reclamanților

părta a făcut acțiune reconvențională, prin care cere respingerea acțiunii reclamanților și obligarea lor la plata sumei de 2000 lei daune, ce dănsa pretinde că încercă din reținerea prin poprire a sumelor ce i se cuvin din moștenire.

În ce privește acțiunea principală :

Având în vedere că la această acțiune părta opune inadmisibilitatea dreptului reclamanților de a cumula rezerva cu legatele ce ar urma să se deducă din disponibil, dacă s'ar admite acțiunea ;

Având în vedere că față cu această opunere chestiunea ce urmează a se rezolva de tribunal este: dacă moștenitorul rezervatar, care a uzat de dreptul său de rezervă, poate cumula pe lângă rezervă și un legat particular din disponibil ;

Având în vedere că, dacă în adevăr chestiunea este controversată în doctrină, în ce privește dreptul ereditelui de a primi un legat particular când a renunțat la rezerva ce i cuvine din succesiune, apoi nu e mai puțin adevărat că în ce privește dreptul aceleiaș erede rezervatar, de a primi un legat particular când și-a primit și dreptul său din rezervă, este generalmente și fără discuție admis, mai ales în legislația noastră, față de art. 846 din Codul civil, că nu îi este permis să cumuleze pe lângă rezervă și un legat din partea disponibilă pe temeiul unui testament, decât numai în cazul când legatul i-ar fi fost lăsat în mod expres cu precizat sau cu dispensă de raport ;

Considerând că rațiunea pentru care legiuitorul, prin art. 846 din Codul civil, a pus acest principiu, a fost de a da testatorului dreptul ca din cotitatea disponibilă să poată avantaja pe unii dintre erezi în defavoarea altora, determinat fiind întru aceasta de afecțiunea sau de considerațiunii deosebite ce-ar milita în favoarea unora din erezi, iar a altora neputând ca avantajatul să fie chiar unul din erezii rezervatari ;

Acesta, prin urmare, pe temeiul solicitudinii deosebite din partea testatorului, ca și a voinței exprese a acestuia, are să primească pe lângă rezervă și un legat sau o donațiune din disponibil, numai să se fi spus în mod expres de testator că este dată peste partea sa de rezervă ;

Considerând că dacă o asemenea stipulațiune expresă n'a fost făcută de testator, moștenitorul rezervatar, care are în favoarea sa un legat particular, va trebui să impute legatul asupra rezervei sale ;

Considerând că față cu aceasta și față de testamentul defunctului Dumitru Hagă Stănescu, prin care reclamanților de astăzi Ștefania, Constantin și Adrian Stănescu nu le lasă legatele cu dispensa de raport, dănsii urmează ca să impute acest legat asupra rezervei ce și-a luat-o, iar nu să le obție dela legatara universală, părta de astăzi, din partea sa ; acțiunea lor deci din acest punct de vedere cată a fi respinsă ca nefondată.

În ce privește acțiunea Ecaterinei Stănescu, de a i se plăti de către legatara universală legatul particular de 50 lei, plus procentele dela data acțiunii de față, întru cât dănsa ca soție a lui Ion Stănescu, fiul testatorului, nu intră în categoria celorlalți reclamanți, iar dreptul său nefiind contestat, acțiunea sa, conform art. 895 din Codul civil, cată a fi admisă, obligându-se părta la plata sumei de 50 lei, plus procentele dela 25 Noemvrie 1909, data întăririi prezentei acțiuni.

În ce privește cererea reconvențională :

Având în vedere că fiind necontestat că reclamanții Ștefania, Constantin și Adrian Stănescu, pe temeiul acțiunii lor, învederat nefondată, au cerut și obținut poprirea sumelor ce i se cuvin părții din succesiunea def. ei soț, prin aceasta au imobilizat și oprit de fructificare sumele cvenite acesteea dela data întăririi acțiunii de față până astăzi, și ca atare cauzând un prejudiciu părții apreciat de tribunal la 400 lei ; reclamanții Ștefania, Constantin și Adrian Stănescu cată să repare acel prejudiciu prin condamnarea lor la plata

acelei sume cu titlu de daune, plus a sumei de 100 lei drept cheltueli de judecată.

Pentru aceste motive, tribunalul admite acțiunea Ecaterinei I. Stănescu, respinge acțiunea celorlalți și admite în parte cererea reconvențională făcută de părta Teodora D. H. Stănescu, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUIU, S. I-a

Audiența dela 7 Noemvrie 1909

Președenția d-lui I. M. PARVULESCU, jude de ședință

Maria Prăjescu cu Anton Doiciu și Cezar Nica

Acțiune pauliană. — Dreptul soției de a exercita acțiunea pauliană chiar contra actelor făcute de soț în mod fraudulos în timpul căsătoriei (Art. 974 și 975 din Codul civil).

Soția, după desfacerea căsătoriei, devine creditoarea soțului în privința veniturilor averii dotale, de oarece atât în timpul căsătoriei, dar mai ales după desfacerea căsătoriei, soția are dreptul la veniturile averii dotale.

Prin urmare, soția fiind creditoare ca și oricare alt creditor, are dreptul de a exercita acțiunea pauliană chiar contra actelor făcute de soț în timpul căsătoriei, de oarece puterile lui erau limitate la acte făcute cu bună credință, nu frauduloase.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de d-na Maria Prăjescu în contra d-lui Anton Doiciu și Cezar Nica, pentru a se declara nul contractul de arendare a moșiei Podoleni, intervenit între Anton Doiciu și Cezar Nica, autentificat de Trib. Neamțu sub No. 2292/908, ca fiind făcut în fraudă reclamanței ;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele : d-na Maria Prăjescu a intentat acțiune de divorț contra soțului său Anton Doiciu la 19 Aprilie 1906, și la 3 Noemvrie 1908 Curtea de apel din Galați, prin decizia No. 186, a pronunțat definitiv divorțul în favoarea reclamanței. Contra acestei deciziuni Anton Doiciu a făcut recurs, care i-a fost respins ;

Înainte însă de a se judeca recursul. A. Doiciu arendăază vărului său primar Cezar Nica moșia dotală Podoleni, pe termen de 5 ani, începând dela 23 Aprilie 1910 până la 1915, cu preț de 40000 lei anual, formând contractul autentificat de Trib. Neamțu la No. 2292 din 15 Decemvrie 1908 ;

La 28 Februarie 1909 Maria Prăjescu, în urma somației fără rezultat, ce face lui Anton Doiciu pentru a-i da autorizare ca soț, obține dela tribunal autorizația de a intenta acțiunea de față, și de atunci procesul a continuat a se judeca până astăzi ;

Având în vedere susținerile părților, cum că reclamanța nu are exercițiul acțiunii pauliane, ce o intențază contra lor ;

În rezolvarea acestor susțineri trebuie să vedem care este obiectul acțiunii pauliane și cine poate să o exercite ?

Având în vedere că acțiunea pauliană este o adevărată acțiune în nulitate, tinzând a distruge actul fraudulos nu numai față cu reclamantul, ci față cu toți creditorii părții lui. Acest principiu este admis și în vechiul drept francez, cum dovedește titlul de « acțiune revocatoare », cum numeau vechii jurisconșulți acțiunea pauliană. Deci acțiunea pauliană este o acțiune în nulitate, este un drept propriu al creditorului, un drept care îi aparține în numele său personal.

Se naște acum următoarea chestiune :

Soția, după desfacerea căsătoriei, devine ea creditoarea soțului în privința veniturilor averii sale dotale până la restituirea ei ? Evident că da ; de oarece atât în timpul

căsătoriei, dar mai ales după divorț, soția are dreptul la veniturile averii dotale, fie că în timpul căsătoriei ele servesc a susține sarcinile casei, fie că divorțul s'a pronunțat, aceste venituri sunt proprietatea soției și deci ea este creditoare lor;

Prin urmare, soția fiind creditoare ca și oricare alt creditor, mai ales căsătoria fiind desfăcută cum este în speță, are dreptul de a exercita acțiunea pauliană chiar contra actelor făcute de soț în timpul căsătoriei, când el era administratorul bunurilor ei, de oarece puterile lui erau limitate la acte făcute cu bună credință, nu frauduloase. În Codul francez se mai poate discuta dacă soția are acțiunea pauliană contra soțului pentru actele frauduloase făcute de el în timpul căsătoriei, fiindcă dănsa are la dispoziție acțiunea prescrisă de art. 271 din Codul civil, care prevede anularea unor asemenea acte. La noi legiuitorul, neamăiind regimul comunității legale, a trecut peste cele prescise de acest articol; așa că, neîndoios, trebuie să se fi gândit și urmează să admitem că în regimul nostru dotal, dacă soția are să se plângă contra actelor frauduloase ale soțului, are exercițiul acțiunii prescrise de art. 974 și 975 din Codul civil, căci contrariul ar însemna că soția nu are nici un fel de protecție dela lege, față cu actele frauduloase ale soțului, mai ales în momente când interesele sale sunt periclitate în mod deosebit și dănsa s'a nu poată măcar exercita dreptul ce se acordă ori și cărui creditor;

Având în vedere că în exercițiul acțiunii pauliane se cer următoarele condiții ca să existe prejudiciul creditorului și fraudă debitorului și complicitatea sau înțelegerea frauduloasă a terțiului cu care debitorul a contractat;

Având în vedere că intenția lui Anton Doiciu de a arenda moșia Podoleni în fraudă și paguba reclamantei, rezultă din următoarele împrejurări:

Vechiul contract pentru arenda moșiei Podoleni era semnat de amii soți Doiciu, pe când cel nou, autentificat după pronunțarea deciziei Curții de apel pentru desfacerea căsătoriei, este semnat numai de A. Doiciu, pe ascuns, fără știrea soției sale;

Cum este explicabilă o așa procedură, mai ales când se pronunțase definitiv divorțul, și cu mai mare cuvânt trebuia ca arendarea să se facă cu știrea și consimțământul soției. Obiecțiunea că acum se arenda pe 5 ani și înainte era pe 6 ani, nu este serioasă, și dacă este legală nu se justifică în atari împrejurări ca cele descrise mai sus;

Și cum se arendează moșia? Tocmai vărului primar al lui A. Doiciu, lui Cezar Nica, însărcinatul său de a facei fie chiar numai pentru gospodărie de moșie. (Vezi interogatoriul luat lui Cezar Nica);

Foarte neexplicabilă și nejustificată grabă ca Anton Doiciu să arendeze pentru 5 ani un imobil, proprietatea altei persoane asupra căruia știe că nu mai are nici un drept, făcând arendarea fără știrea proprietarei, și când vechiul contract expira la Aprilie 1910, nefind nici un pericol dacă nu se făcea acest nou contract încă dela 1908 și dându-se în arenda procuratorului său, adică tot d-lui Anton Doiciu;

Având în vedere comparația vechiului contract de arenda cu cel nou, constatăm că arenda în cel vechiu era pentru Podoleni de 50.000 lei, iar acum se dă cu 40.000 lei; în plus se admite plata în 4 rate pe an, pe când în cel vechiu era numai 2 rate;

Prin vechiul contract se rezerva proprietarei parcul, livada de nuci și grădinile din partea curții mari, podul de pe Siret și via dela Giurcani, pe când în noul contract toate acestea sunt date arendașului;

Prin vechiul contract se dădea pădurea de pe moșia Polobocu, iar prin cel nou se dă arendașului câte 2 fâlcii pădure pe fiecare an din pădurea Podolenilor. Se mai dă noului arendaș dreptul de a se folosi de crengi și uscături, are dreptul de înaș și fânează în pădure, de a tăia lemne și a avea înaș în luncă, pe când în ve-

chiul contract nu se dădea nimic, și în ce privește lunca era rezervată proprietarei. Se mai vede acum că, la expirarea contractului, proprietarul este obligat să primească angajamentele cu locuitorii de munci agricole și datoriile bănești, confirmate prin hotărâri judecătorești;

Prin urmare, nu se poate spune că acest nou contract s'a făcut cu bună credință, apărându-se drepturile soției, când se vede că pentru un preț cu mult scăzut se dă în plus foarte multe drepturi și avantaje noului arendaș;

Apoi arenda de 40.000 lei este o arenda în bune condițiuni față cu întinderea și situația moșiei Podoleni, existând măcar în această privință ceva serios în contract?

Evident că nu, dacă avem în vedere contractul autentic încheiat la 5 Noemvrie 1909 între d-na Maria Prăjescu și S. Herșcovici prin care se dă în arenda Podolenii, cu 62.000 lei anual plătiți în 2 rate și cu mai puține avantaje decât cele acordate lui Cezar Nica;

Având în vedere că și prin contractul care expiră la Aprilie 1910 arenda Podolenilor este de 50.000 lei, a-rendare ce se face prin noul contract numai cu 40.000 lei nu se explică decât că Anton Doiciu a lucrat în fraudă soției sale cu intenția de a o fraudă în înțelegere cu vărul său primar. Și fraudă apare mai evidentă dacă examinăm depunerile martorului Alexandru Policof, din care rezultă că Anton Doiciu știa ce valoare au Podolenii, și ce arenda poate să se obție pentru ea; căci încă pe când exploata Doiciu Podolenii, acest martor i-a oferit în numele unui oarecare Gheorgheiu suma de 60.000 lei arenda anuală și Doiciu a refuzat spunând că este un preț mic. Dacă 60.000 lei arenda anuală, oferită pentru Podoleni acum câțiva ani, era prea mică după părerea d-lui Doiciu și când după contractul actual se plătesc 50.000 lei anual; apoi când se oferă și se dă Podolenii cu 40.000 lei unui văr primar, numai această singură împrejurare constituie o vădită fraudă în paguba soției;

Că chiar dacă am admite—după cum susțin părțile, deși nu dovedesc — că arenda moșiorilor era scăzută în 1908, dacă însă observăm *Monitorul Oficial* din 18 Aprilie 1908 constatăm că prețul de arenda pentru hectar fixat de Consiliul superior al agriculturii, este de 45 lei hectarul anual, ceea ce ar face pentru cele 1703 hectare cât are Podolenii, o arenda de 78.635 lei. Deci alegațiile lor nu pot fi luate în serios, mai ales că și martorii ascultați (Bercianer) declară că în anul 1908 arenzile erau ridicate și au mers crescând;

În tot cazul, dacă ar fi fost un timp critic, cu atât mai mare cuvânt nu trebuia să se dea în arenda, atunci când mai era încă aproape 2 ani până să expire contractul în curs (1910); și cel puțin se impunea ca Anton Doiciu să ia avizul și consimțământul proprietarei fiind vorba de veniturile averii sale în viitor, asupra cărora fostul soț nu mai avea nici un drept;

Deci fraudă apare și mai evidentă prin graba ce s'a pus de părți, ca pe ascuns să se facă acest contract de arenda în condițiuni așa de grele pentru proprietară și cu un preț cât se poate de scăzut;

În privința complicității sau înțelegerii frauduloase a lui Cezar Nica cu A. Doiciu;

Având în vedere că după arățărilor martorilor Sigmund Herșcovici și Alexandru Policof, se stabilește că Cezar Nica este omul de afaceri al lui Anton Doiciu, arățări confirmate în parte și prin interogatoriul luat lui Cezar Nica la 3 Septemvrie 1909, unde declară că făcea înlesniri lui Doiciu la țară în afaceri de gospodărie de moșie;

Că în iarna anului 1908, adică tot în timpul autentificării contractului de arenda Podolenilor, Cezar Nica a cumpărat furaj pentru și în numele lui Anton Doiciu, că sunt tovarăși la furnituri de fân, și că în toamna anului 1908 Cezar Nica s'a dus la Fălcițeni ca procu-

rator al d-lui A. Doiciu la consiliul de familie al minorului I. Miclescu;

Având în vedere că din depunerile martorilor ascultați se mai stabilește că Cezar Nica nu dispune de capital însemnat, așa ca să poată face față exploatarei unei moși ca Podolenii, și nici a putea plăti o arendă fie chiar mai mare de 40.000 lei anual, când cei 20.000 lei, arenda moșiei Polobocu, îi plătea cu greu, după cum arată martorul S. Herșcovici cel ce i-o subarendase;

Că nu era în stare atunci și nici acum a satisface nevoile unei gospodării de moșie cum este Podolenii, nedispunând de capital, și că numai înțelegerei frauduloase ca s'ă făcut cu vârul său primar, Anton Doiciu l-a determinat să autentifice contractul pentru arenda Podolenilor;

Având în vedere certificatul No. 889 din 7 Septembrie 1909, liberat de Primăria comunei Rediu, jud. Neamțu, prezentat de Cezar Nica, constatăm că dânsul posedă ca instrumente și mașini agricole: 1 garnitură mașini treier nouă și 1 veche, 1 mașină pentru bătut porumb, 2 mașini de semănat, 2 de seceră, 10 pluguri cu 2 braze, 12 grăpi de fier, 4 tăvăluci, 1 mașină pentru tăiat nutreț la vite, 1 mașină Claiton, 1 moară cu abur, 1 presă pentru fân; iar vite: 60 boi jugări, 30 juncani, 28 mănzați și 20 cai de ham;

Apoi, cu aceste câteva unelte și micul număr de vite, se poate zice că în mod serios Cezar Nica a luat pentru sine în arenda moșia Podoleni și poate cultiva această moșie de 1703 hectare, plus moșia Polobacu care are și ea peste 1000 fâlci, deci un domeniu de peste 2300 fâlci, și când, după depunerile martorilor, este nevoie de un capital de exploatare de cel puțin de 150.000 lei numai pentru Podoleni?

Având în vedere că tot din depunerile martorilor se stabilește că Cezar Nica nu are avere personală decât vreo 30.000 lei și creditul său nu poate depăși alți 30 mii lei, așa că în nici un caz nu se justifică din partea sa că ar fi în condițiuni de a fi contractat serios și că nu a fost în înțelegere cu Anton Doiciu de a fraudă pe reclamantă;

Având în vedere că în contractul de arendă punându-se clauza că Cezar Nica poate subarenda moșia, nu a putut să se gândească atunci în înțelegere cu Anton Doiciu decât ca acest contract să-i fie trecut lui Anton Doiciu, pentru care, ca om de afaceri și rudă a lui, a consimțit să joace rolul unui pretins arendaș serios, într'un contract în care se stipula toate foloasele posibile pentru arendaș și nimic pentru proprietar;

Că așa a fost lucrul, și că nici Cezar Nica nu a crezut un moment în seriozitatea contractului ce a încheiat cu Anton Doiciu, este împrejurarea că intrând pe moșia Podoleni în toamna acestui an conform contractului, din 1703 hectare cât este întinderea ei a semănat 63 fâlci grâu și alte 14 fâlci numai le-a arat. (Vezi certificatul No. 1340 din 22 Octombrie 1909, liberat de Primăria com. Podoleni);

Având în vedere că Cezar Nica, văr primar cu Anton Doiciu, știa că divorțul acestuia cu soția lui era pronunțat definitiv, și mai știa că d-na Prăjescu care locuia în Iași era în drept să arendeze Podolenii în viitor și cunoscând bine acest lucru s'a și prezentat la locuința d-nei Prăjescu în Iași, însă nu a fost primit;

Deci nu se poate concepe procedarea lui Cezar Nica când a semnat contractul cu Anton Doiciu în circumstanțele știute, decât ca o participare la actul făcut de Anton Doiciu, care a lucrat în fraudă drepturilor soției lui și cu intenția de a-i cauza prejudiciu;

Având în vedere că prin acest contract s'a adus prejudiciu reclamantei, împiedicând-o de a dispune de moșie și a o da în arenda în condițiuni favorabile, și s'a mai văzut nevoită a intenta acțiunea pentru anularea lui ca făcut cu fraudă, deci s'a îndeplinit astfel și această condiție necesară acțiunii pauliene;

Având în vedere că din înălțurarea circumstanțelor descrise mai sus, se stabilește în mod destul de semnificativ

că Anton Doiciu s'a inspirat de un gând fraudulos la formarea actului ce i se impută, fiind ajutat de vârul și procuratorul său Cezar Nica, în scopul de a cauza un adevărat prejudiciu reclamantei;

Pentru aceste motive, acțiunea intentată de doamna Maria Prăjescu fiind întemeiată, urmează a se admite și a se anula contractul de arendă intervenit între Anton Doiciu și Cezar Nica, autentificat la No. 2292/908 de Tribunalul județului Neamț;

în privința daunelor cerute;

Având în vedere că se stabilește prin depunerile martorilor și actele prezentate că autentificându-se contractul dintre Anton Doiciu și Cezar Nica pentru arendarea Podolenilor, s'a împiedicat arendarea lor de d-na Prăjescu cu un preț avantajos, și cum Nica nu a făcut semănături decât pe 63 fâlci, reclamanta este în pericol să rămăie cu moșia ne cultivată în acest an, deci daunele fiind justificate în parte, urmează a se admite, fixându-se la suma de 20.000 lei cât s'a apreciat de tribunal;

Având în vedere și cheltuielile de judecată cerute, le fixează la suma de 1000 lei;

Pentru aceste motive, anulează contractul de arendă a moșiei Podoleni.

(s) I. M. Părvulescu.

INFORMAȚIUNI

La 1 Aprilie cor. Curtea de casație întrunindu-se în secțiuni-uite, sub președenția d-lui G. N. Bagdat, primul-președinte al acelei Înalte Curți, a procedat cu ceremonialul obicinuit la luarea jurământului d-lui C. R. Manolescu, ce a fost avansat președinte al secției I, și a d-lor D. G. Tazlăoanu, G. N. Raicovicianu, Gh. Flășlen, I. N. Stambulescu și T. Crivăț, ce au fost numiți consilieri.

D-l Anton Suciu, numit și d-sa, consilier, lipsind, a prestat jurământul în ședința de Vineri 2 cor.

Curtea de apel din București întrunită de asemenea în secțiuni-uite, sub președenția d-lui Oscar Niculescu, primul-președinte, a procedat la luarea jurământului noilor consilieri numiți, d-nii: T. Anton-Brăiloiu, Aurel Procopiu și Al. Negrescu.

A apărut p. II, vol. IX, din Dreptul civil de d-l profesor D. Alexandresco, care cuprinde: **Societatea, Mandatul, Comodatul și Împrumutul.**

Peste 4—5 zile se va broșa și se va putea expedia tuturor celor ce vor trimite costul prin mandat postal la *Curierul Judiciar*, care furnizează volumele Alexandresco, și orice cărți de drept, broșate sau legate după dorință, la fel cu cele furnizate anterior.

A apărut: **Judecătura de ocol ca ofițer de poliție judiciară** (legea din 28 Decembrie 1907, pusă în aplicare la 1 Maiu 1908), de d-l *Iulian Teodorescu*, profesor de drept penal, procedura civilă și criminală pe lângă Facultatea de Drept din Iași, magistrat.

Tipăritu-se un număr foarte restrâns de exemplare, amatorii îl vor comanda de urgență.

Prețul 3 lei. Depozit la *Curierul Judiciar*, care servește la cerere orice cărți de drept, române și străine.